

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäviksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomaosuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päätynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuassa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuassa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päätynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäviksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehdojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomaosuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuassa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuassa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetyks (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritys Hankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritys Hankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäviksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavaan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointiamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinrakentamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetyks (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaisteman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- sopimuksista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinrakentamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritys Hankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritys Hankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakauppoista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinrakentamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päätynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetyks (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritys Hankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritys Hankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointiamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIKEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehdojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelusopimuksista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintietoa. Osavuositilaintieto 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintieto 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintieto 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritysankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritysankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIKEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavaan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- sopimuksista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päätynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritys Hankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritys Hankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteryys. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvana vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- ja rakentamistoimintakaupista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinrakentamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomaosuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuassa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuassa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuosisikatsausta. Osavuosisikatsaus 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuosisikatsaus 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuosisikatsaus 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yrityshankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäviksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehtojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- sopimuksista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinraken-

tamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomaosuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuaissa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuaissa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

CRAMO Q3

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013
CRAMO OYJ

CRAMON OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.9.2013

PARANEVA KANNATTAVUUS, VAHVA KASSAVIRTA

1-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 482,2 (503,8) milj. euroa; muutos -4,3 %. Liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä -2,0 %
- EBITA 55,2 (56,1) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,4 % (11,1 %); vertailukelpoinen EBITA ilman kertaluontoisia eriä 55,7 (53,9) milj. euroa ja EBITA-marginaali 11,6 % (10,7 %)
- Osakekohtainen tulos 0,63 (0,59) euroa; vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa
- Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) 8,0 % (7,0 %)
- Rahavirta investointien jälkeen 15,9 (24,5) milj. euroa, investointien rahavirta sisältää yrityskauppoja 26,2 milj. euroa
- Nettovelkaantumisaste 82,9 % (74,3 %), 50 milj. euron hybridilaina lunastettiin takaisin 29.4.2013

7-9/2013 (vertailutiedot edellisvuoteen suluissa):

- Liikevaihto 173,6 (182,4) milj. euroa; muutos -4,8 %. Vertailukelpoinen liiketoimintayksiköiden liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2,5 prosenttia
- EBITA 32,3 (31,2) milj. euroa ja EBITA-marginaali 18,6 % (17,1 %)
- Osakekohtainen tulos 0,48 (0,44) euroa
- Rahavirta investointien jälkeen 26,4 (6,4) milj. euroa

Ohjeistus vuodelle 2013: Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.

KESKEISET TUNNUSLUVUT (M€)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Tuloslaskelma							
Liikevaihto	173,6	182,4	-4,8 %	482,2	503,8	-4,3 %	688,4
Käyttökate (EBITDA)	55,7	57,6	-3,3 %	125,6	133,4	-5,8 %	179,6
EBITA-liikevoitto 1), 2)	32,3	31,2	3,6 %	55,2	56,1	-1,6 %	78,0
% liikevaihdesta	18,6%	17,1%		11,4%	11,1 %		11,3%
Liikevoitto (EBIT) 1)	29,8	28,2	5,6 %	45,0	47,2	-4,7 %	64,5
Tulos ennen veroja (EBT) 3)	26,1	23,7	10,0 %	33,9	32,2	5,3 %	44,3
Katsauskauden tulos 3)	20,4	18,1	12,7 %	26,5	24,5	7,9 %	38,7
Osakekohtaiset tunnusluvut							
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, € 3)	0,48	0,44	10,5 %	0,63	0,59	5,5 %	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, € 3)	0,48	0,43	10,0 %	0,62	0,59	5,3 %	0,93
Oma pääoma/osake, € 4)				11,49	11,41	0,7 %	11,58
Muut tunnusluvut							
Sijoitetun pääoman tuotto, % 5), 6)				6,8 %	7,0 %		7,3 %
Oman pääoman tuotto, % 5), 6)				8,0 %	7,0 %		7,5 %
Omavaraisuusaste, % 4), 5)				44,3 %	45,7 %		48,6 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), % 4), 5)				82,9 %	74,3 %		65,1 %
Korolliset nettovelat 4), 5)				402,4	388,0	3,7 %	346,9
Bruttoinvestoinnit	31,1	34,4	-9,4 %	98,9	99,4	-0,6 %	125,1
josta liiketoiminta ja yritys Hankinnat	-0,8	0,8		29,6	0,8		0,8
Rahavirta investointien jälkeen	26,4	6,4	314,7 %	15,9	24,5	-35,3 %	62,2
Henkilöstö keskimäärin				2 465	2 686	-8,2 %	2 664
Henkilöstö kauden lopussa				2 479	2 669	-7,1 %	2 555

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoja ja liikevoittoja (EBIT) on oikaistu

2) EBITA-liikevoitto on liikevoitto ennen yritys Hankinnoista ja -myynneistä aiheutuneita poistoja ja alaskirjauksia

3) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

4) Vertailukauden 1-9/12 lukuihin sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaistu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisuun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarant vähentyneet 1,0 milj. euroa

5) Koko vuoden 2012 tunnusluvut on laskettu taseesta ennen Venäjän liiketoiminnan uudelleenluokittelua IFRS 5 mukaisesti yhteisyritykseen siirrettäväksi varoiksi ja veloiksi

6) Rullaava 12 kuukautta

YHTEENVETO TAMMI-SYYSKUUN TULOKSESTA 2013

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani ja oli 0,48 (0,44) euroa.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian

maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa positiivinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa, bruttoinvestoinnit 98,9 (99,4) miljoonaa euroa ja investointien nettorahavirta -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit sisältävät ensimmäisellä vuosineljänneksellä tehtyjä liiketoiminta- ja yrityshankintoja 29,6 miljoonaa euroa, joiden rahavirtavaikutus oli -26,2 miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa. Toisella vuosineljänneksellä alkanut rahavirran paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 26,4 (6,4) miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisasaste oli syyskuun lopussa 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisasaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

MARKKINANÄKYMÄT

Kesän ja syksyn aikana taloudellinen epävarmuus Euroopassa on kääntynyt vakaammaksi kehitykseksi. Kone- ja laitevuokrauspalveluiden kysyntä kehittyi tyydyttävästi kolmannella vuosineljänneksellä useilla Cramon markkina-alueilla. Vuonna 2014 euroalueen talouksien arvioidaan kääntyvän kasvuun.

Eurooppalaisten markkinoiden väliset erot rakentamisessa ja vuokrauspalveluiden kysynnässä ovat yhä merkittäviä. Rakennusalan tutkimuslaitos Euroconstruct arvioi kesäkuun ennusteessaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 Suomessa, Ruotsissa, Puolassa, Virossa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Kasvua on Euroconstructin mukaan odotettavissa kuluvana vuonna Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Latviassa, Liettuassa ja Venäjällä. Ennusteet vuodelle 2014 osoittavat tiettyä kasvua useimmilla markkinoilla.

Pitkällä tähtäimellä kone- ja laitevuokrauksen markkinat kasvavat yleensä nopeammin kuin rakentaminen. Muutokset kysynnässä seuraavat yleensä rakentamista tietyllä viiveellä ja voivat olla voimakkaita. Kone- ja laitevuokrauksen kysyntään vaikuttavat rakentamisen lisäksi teollisuuden investoinnit sekä vuokrauksen penetraatioasteen kas-

vu. European Rental Associationin (ERA) lokakuussa julkaiseman ennusteen mukaan kone- ja laitevuokraus lisääntyy vuonna 2013 Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa mutta vähenee Suomessa, Tanskassa ja Puolassa. Vuonna 2014 ERA odottaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan kaikilla Cramon päämarkkina-alueilla.

(Tässä katsauksessa esitetyt rakentamisen markkinaennusteet ovat Euroconstructin arvioita, mikäli tekstissä ei toisin mainita.)

OHJEISTUS KONSERNIN NÄKYMISTÄ

Cramo Oyj antoi 21.10.2013 tarkennetun ohjeistuksen vuoden 2013 osalta. Uusi tarkennettu ohjeistus oli: ”Konsernin liikevaihto vuonna 2013 on pienempi kuin vuonna 2012. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

Cramo Oyj:n aiempi ohjeistus oli: ”Viitaten markkinanäkymään, joka kuvastaa suurta epävarmuutta Cramon markkina-alueilla, hallitus ei katso asianmukaiseksi antaa ohjeistusta konsernin liikevaihdon kasvusta tai alenemisesta vuonna 2013. Konsernin liiketoiminta osoittaa kuitenkin hyvää jatkuvuutta pitkällä aikavälillä. Vuonna 2013 jo toteutetut ja käynnissä olevat tehostamistoimet johtavat todennäköisesti EBITA-marginaaliprosentin paranemiseen edelliseen vuoteen verrattuna.”

TOIMITUSJOHTAJAN KOMMENTTI

”Olemme jatkaneet kuluvan vuoden haastavassa markkinatilanteessa strategiamme mukaista yhtenäisen liiketoimintamallin käyttöönottoa. Olemme myös voimakkaasti painottaneet toiminnallista tehokkuutta. Aikaisemmin toteuttamamme kulusäästöt yhdessä näiden tehostamistoimien kanssa paransivat kannattavuuttamme kolmannella vuosineljänneksellä.

Pidämme kulutasomme alhaisena parantaaksemme edelleen kannattavuuttamme markkinoiden parantuessa ja liikevaihdon kasvaessa. Keskitymme erityisesti parannustoimenpiteisiin Norjassa, Tanskassa ja Keski-Euroopassa, mutta seuraamme tarkasti myös kaikkia muita markkinointiamme. Kuluvan vuoden kehitys osoittaa, että olemme oikealla tiellä.

Olemme jo havainneet kone- ja laitevuokrauksen kysynnässä ensimmäisiä kasvun merkkejä. Markkinaennusteet vuodelle 2014 tukevat varovaista optimismia useilla

markkinoilla. Vuokrauspalvelut on kuitenkin jälkisyklinen toimiala.

Olen tyytyväinen voidessani kertoa, että strategia-työmme on edennyt hyvin kaikissa Cramo-maissa, ja että henkilöstömme ja asiakkaamme ovat ottaneet uudistukset hyvin vastaan. Tämä vahvistaa kilpailukykyämme sekä lähitulevaisuudessa että pitkällä aikavälillä”, sanoo Cramo-konsernin toimitusjohtaja Vesa Koivula.

LIIVEVAIHTO JA TULOS

Cramo-konsernin liikevaihto supistui vuoden 2013 tammi-syyskuussa 4,3 prosenttia ja oli 482,2 (503,8) miljoonaa euroa. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 4,7 prosenttia. Liikevaihtoa pienensivät siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti Suomessa maaliskuussa 2012 sekä Venäjän toimintojen siirtäminen yhteisyritykseen 1.3.2013. Tammi-syyskuun liikevaihdon muutos ilman myytyjä toimintoja ja Venäjän uudelleenjärjestelyä oli -2,0 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto oli 173,6 (182,4) miljoonaa euroa ja liikevaihdon muutos -4,8 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat euromääräiseen liikevaihtoon negatiivisesti. Paikallisissa valuutoissa liikevaihto supistui 2,7 prosenttia. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille Tanskassa tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -0,2 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 2,5 prosenttia, kun lisäksi huomioidaan Venäjän uudelleenjärjestelyn vaikutus. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 55,2 (56,1) miljoonaa euroa eli 11,4 (11,1) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoinen EBITA-liikevoitto ilman kertaluontoisia eriä oli 55,7 (53,9) miljoonaa euroa eli 11,6 (10,7) prosenttia liikevaihdosta. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä tulosta heikensi 0,6 miljoonan euron uudelleenorganisointikulu Norjan liiketoimintakauppoihin liittyen sekä EBITA-liikevoiton alapuolella esitettävä 1,8 miljoonan euron kertaluontoinen arvonalentuminen Venäjän yhteisyritys Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Vuoden 2012 vertailukauden EBITA-liikevoittoon sisältyi 2,2 miljoonan euron myyntivoitto siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokrausliiketoiminnan myynnistä Suomessa.

Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 32,3 (31,2) miljoonaa euroa eli 18,6 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Tulosta paransivat onnistuneesti toteutetut kulusäästöt ja muut tehostamistoimet. Myös Cramon strategian implementointi on parantanut kannattavuutta.

Tammi-syyskuun käyttökate (EBITDA) oli 125,6 (133,4) miljoonaa euroa eli 26,0 (26,5) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITDA oli 55,7 (57,6) miljoonaa euroa eli 32,1 (31,6) prosenttia liikevaihdosta.

Kannattavuus parani kolmannella vuosineljänneksellä erityisesti Ruotsissa ja Itä-Euroopassa. Suomessa, Ruotsissa ja Itä-Euroopassa saavutettiin hyvä tulos. Toisin kuin Suomessa, Ruotsissa markkinatilanne parani kolmannella vuosineljänneksellä. Itä-Euroopassa kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi kannattavuutta paransi Venäjän yhteisyritys Fortrentin tulos. Norjassa ja Keski-Euroopassa saavutettiin jaksolla tyydyttävä ja Tanskassa kohtuullinen tulos, ja toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi näissä maissa jatkuvat. Keski-Euroopassa Cramon muutosohjelma eteni suunnitellusti. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueella kysyntä on jatkunut vahvana kaikissa Pohjoismaissa.

Tammi-syyskuun liikevoitto (EBIT) oli 45,0 (47,2) miljoonaa euroa eli 9,3 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Tulos ennen veroja oli 33,9 (32,2) ja katsauskauden tulos 26,5 (24,5) miljoonaa euroa.

Konsernin luottotappiot ja luottotappiovaraukset olivat katsauskaudella 3,4 (4,2) miljoonaa euroa. Tulos sisältää kaluston arvonalentumisia 0,9 (1,4) miljoonaa euroa.

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulukirjaukset olivat 1,3 (2,1) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 11,1 (15,0) miljoonaa euroa.

Osakekohtainen tulos oli 0,63 (0,59) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,62 (0,59) euroa. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman kertaluontoisia eriä oli 0,68 (0,54) euroa. Kolmannen vuosineljänneksen osakekohtainen tulos parani edellisvuodesta. Osakekohtainen tulos oli 0,48 (0,44) euroa ja laimennettu osakekohtainen tulos 0,48 (0,43) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 6,8 (7,0) prosenttia. Oman pääoman tuotto (rullaava 12 kuukautta) oli 8,0 (7,0) prosenttia.

INVESTOINNIT, POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Tammi-syyskuun bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 98,9 (99,4) miljoonaa euroa, josta 29,6 (0,8) miljoonaa euroa liittyy liiketoiminta- ja yrityshankintoihin. Liiketoiminta- ja yrityshankinnoista 10,5 miljoonaa euroa liittyy Venäjän yhteisyritykseen ja 19,1 miljoonaa euroa Norjan liiketoimintakauppoihin.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä olivat 70,4 (77,3) miljoonaa euroa.

Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset olivat kaudella yhteensä 10,2 (8,9) miljoonaa euroa.

Liikearvon yhteismäärä katsauskauden lopussa oli 168,0 (171,2) miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Tammi-syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 94,0 (87,8) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli -78,1 (-63,3) miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta -10,3 (-27,2) miljoonaa euroa. Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 15,9 (24,5) miljoonaa euroa.

Myytävänä oleviksi luokiteltuja omaisuuseriä oli taseessa katsauskauden päättyessä 3,9 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin korollinen nettovelka 30.9.2013 oli 402,4 (388,0) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli jakson päättyessä 82,9 (74,3) prosenttia. Nettovelkaantumisaste parani selvästi edellisestä vuosineljänneksestä. Alkuvuoden nettovelkaantumisasteeseen vaikuttivat ensimmäisellä neljänneksellä tehdyt yritysjärjestelyt sekä 50 miljoonan euron hybridilainan takaisinmaksu huhtikuussa.

Konsernin vaihtuvakorkoisista veloista oli 30.9.2013 suojattu koronvaihtosopimuksilla 91,0 (137,8) miljoonaa euroa. Näistä korkosuojauksista 91,0 (91,0) miljoonaan euroon sovelletaan suojauslaskentaa. Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä (pois lukien leasing-limiitit) yhteensä 164,0 (181,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia rahoituslimiittejä oli 149,0 (154,0) ja lyhytaikaisia rahoituslimiittejä 15,0 (27,4) miljoonaa euroa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määrä taseessa oli katsauskauden päättyessä 605,4 (641,1) miljoonaa euroa. Taseen loppusumma 30.9.2013 oli 1.107,1 (1.153,5) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 44,3 (45,7) prosenttia.

Taseen ulkopuolisten operatiivisten leasing-sopimusten vuokravastuut olivat 30.9.2013 yhteensä 26,7 (35,7) miljoonaa euroa. Taseen ulkopuoliset vastuut toimitus- ja toimipistevuokrista olivat yhteensä 116,8 (113,0) miljoonaa euroa. Konsernin investointisitoumukset olivat 24,9 (18,0) miljoonaa euroa, joista pääosa liittyy siirtokelpoisten tilojen hankintaan.

Cramo Oyj lunasti lainaehdojen mukaisesti 29.4.2013 takaisin 50 miljoonan euron hybridilainansa (IFRS:n mukaan oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina). Lunastuksen odotetaan parantavan rahoituksen rahavirtaa noin neljä miljoonaa euroa vuodessa.

KONSERNIRAKENNE

Cramo Oyj on palveluyritys, joka tarjoaa kone- ja laitevuokrauspalveluja sekä vuokraa siirtokelpoisia tiloja. Kone- ja laitevuokraus koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta sekä vuokraukseen liittyvistä palveluista. Liitännäisiä palveluja ovat muun muassa työmaa- ja asennuspalvelut. Cramo Oyj on alansa johtavia palveluntarjoajia Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Cramo-konserniin kuuluivat katsauskauden päätyessä konsernipalveluja tarjoava emoyhtiö Cramo Oyj sekä liiketoimintaa harjoittavina yhtiöinä sen täysin omistamat yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Tsekin tasavallassa, Slovakiassa, Saksassa, Itävallassa ja Unkarissa. Cramo Oyj omistaa myös rahoitusyhtiön Belgiassa sekä konsernipalveluja tarjoavan yhtiön Ruotsissa.

Lisäksi Cramo omistaa 50 % Ramirent Oyj:n kanssa perustamastaan Venäjällä ja Ukrainassa toimivasta yhteisyrityksestä Fortrentistä.

Kone- ja laitevuokraustoimintaa harjoitettiin jakson lopussa 360 (398) vuokrauspalvelupisteen kautta. Toimipisteistä 57 (71) oli yrittäjävetoisia.

STRATEGISET TAVOITTEET

Cramon strategisia kulmakiviä on olla asiakkaiden ensisijainen vaihtoehto ja paikallisesti paras alallaan sekä vuokraustoimialan kehityksen edistäminen ja toiminnallinen ketteruus. Kulmakiviä ovat myös vakiintuneiden markkinoiden ja kasvumarkkinoiden toimintamallien ja parhaiden käytäntöjen yhdistäminen.

Cramon pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat: EBITA-liikevoittomarginaali yli 15 prosenttia liikevaihdosta yli suhdannejakson, nettovelkaantumisaste korkeintaan 100 prosenttia, liikevaihdon kasvu markkinoita nopeammin

sekä oman pääoman tuotto yli 12 prosenttia yli suhdannejakson. Voitonjakotavoitteena on vakaa voitonjakopolitiikka ja maksaa osinkoina noin 40 prosenttia tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta (EPS).

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää muun muassa yhtenäisen Cramo Vuokrauskonseptin ja yhtenäisten prosessien käyttöönottoa kaikilla markkinoilla sekä siirtokelpoiset tilat -tuotealueen laajentamista aiempaa voimakkaammin Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

MUUTOKSET HALLITUKSESSA JA HALLITUKSEN VALIOKUNNISSA

Cramo Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Stig Gustavson, ilmoitti 24.9.2013, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa yhtiön seuraavassa varsinaisessa yhtiökokouksessa. Gustavson jatkaa hallituksen puheenjohtajana nykyisen toimikautensa loppuun.

Hallitus ilmoitti 24.9.2013, että se aikoo valita hallituksen nykyisen jäsenen Helene Biströmin uudeksi puheenjohtajakseen edellyttäen, että enemmistö hallituksen nykyisistä jäsenistä jatkaa hallituksessa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Biström on antanut asialle suostumuksensa.

Edistääkseen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työtä hallituksen muiden jäsen ehdokkaiden etsimisessä hallitus päätti valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Helene Biströmin, joka korvaa Stig Gustavsonin tehtävässä heti. Gustavson jatkaa nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenenä seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta muodostuu seuraavista henkilöistä: Helene Biström (puheenjohtaja), Stig Gustavson, Jari Lainio, Erkki Stenberg, Peter Therman ja Tom von Weymarn. Peter Therman ja Tom von Weymarn nimitettiin valiokuntaan 25.6.2013, ja he eivät ole hallituksen jäseniä.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 2.465 (2.686). Lisäksi konsernissa työskenteli keskimäärin noin 138 (169) henkeä vuokratyövoimana. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina oli katsauskauden lopussa 2.479 (2.669).

Cramo-konsernin joustavaan toimintamalliin kuuluu käyttää vakituisen henkilöstön lisäksi vuokratyövoimaa. Vakituisen henkilöstömäärän ja vuokratyövoiman suhdetta ja määrää sopeutetaan jatkuvasti markkinatilanteen mukaan.

Henkilöstön määrä jakaantui katsauskauden lopussa seuraavasti: Suomi 464 (492), Ruotsi 830 (863), Norja 260

(223), Tanska 106 (128), Keski-Eurooppa 354 (321) ja Itä-Eurooppa 464 (641).

LIIKETOIMINTA SEGMENTEITTÄIN

Cramo-konsernin liiketoimintasegmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa sisältäen Saksan, Itävallan ja Unkarin liiketoiminnot sekä Itä-Eurooppa, joka sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian, Kaliningradin alueen Venäjällä sekä 50 % yhteisyritys Fortrentin (Venäjä Kaliningradia lukuun ottamatta ja Ukraina) tuloksesta pääomaosuusmenetelmän mukai-

sesti. Segmenttitietojen lisäksi Cramo raportoi siirtokelpoisten tilojen tilauskannan.

Cramo-konsernin tammi-syyskuun liikevaihdosta, josta ei ole eliminoitu segmenttien välistä liikevaihtoa, 15,5 (16,5) prosenttia kertyi Suomen markkinoilta; 46,8 (46,1) prosenttia Ruotsista; 14,0 (12,0) prosenttia Norjasta; 4,3 (5,7) prosenttia Tanskasta; 11,3 (9,8) prosenttia Keski-Euroopasta ja 8,0 (9,9) prosenttia Itä-Euroopasta.

Suomi

Suomi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	28 265	29 136	-3,0 %	75 910	84 089	-9,7 %	112 666
EBITA	7 240	7 811	-7,3 %	13 081	14 445	-9,4 %	20 975
EBITA-%	25,6 %	26,8 %		17,2 %	17,2 %		18,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				440	470	-6,4 %	428
Toimipisteet				53	55	-3,6 %	55

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Suomessa 75,9 (84,1) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 28,3 (29,1) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 13,1 (14,4) miljoonaa euroa eli 17,2 (17,2) prosenttia liikevaihdosta. Huolimatta liikevaihdon laskusta suhteellinen kannattavuus oli edellisvuoden tasolla kulujen karsimisen ja toiminnan tehostamisen ansiosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 7,2 (7,8) miljoonaa euroa eli 25,6 (26,8) prosenttia liikevaihdosta.

Liikevaihtoon vaikutti rakentamisen heikko markkinatilanne sekä siirtokelpoisten tilojen valmistuksen ja räätälöityjen tilojen vuokraustoiminnan myynti maaliskuussa 2012. Vakioitujen siirtokelpoisten tilojen kysyntä jatkui vahvana.

Markkinatilanteesta huolimatta Cramo onnistui parantamaan kalustonsa käyttöasteita toisen vuosineljänneksen loppupuolelta lähtien. Markkinatilanne on rakennusteollisuudessa edelleen heikko, mutta vuokrauspalveluiden kysyntä on kasvanut muun teollisuuden alueella. Siirtokelpoisten tilojen tuotealueen tarjouskanta on korkealla erityisesti julkisella sektorilla.

Rakennusteollisuus RT ennustaa rakentamisen supistuvan Suomessa kolme prosenttia vuonna 2013. Euroconstruct arvioi rakentamisen supistuvan vain reilun prosentin. Uudisrakentamisen arvioidaan edelleen vähentyvän ja vesi- ja maarakentamisen pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen arvioidaan jatkavan kasvuaan. Vuonna 2014 RT ennustaa rakentamisen vähentyvän yhden prosentin. ERA arvioi Suomen kone- ja laitevuokrausmarkkinan supistuvan kuluvaan vuonna 5,5 prosenttia mutta kasvavan vuonna 2014 3,5 prosenttia.

Suomen talouden arvioidaan elpyvän vuonna 2014 mutta hitaammin kuin useimmilla muilla Cramon markkina-alueilla.

Cramon toimipisteiden lukumäärä oli katsauskauden lopussa 53 (55).

Ruotsi

Ruotsi (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	77 856	80 994	-3,9 %	229 312	234 250	-2,1 %	322 359
EBITA	18 549	16 979	9,2 %	40 758	41 421	-1,6 %	57 578
EBITA-%	23,8 %	21,0 %		17,8 %	17,7 %		17,9 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				793	823	-3,6 %	793
Toimipisteet				120	128	-6,3 %	124

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto oli Ruotsissa 229,3 (234,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Paikallisessa valuutassa muutos oli -3,8 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto pieneni 3,9 prosenttia ja oli 77,9 (81,0) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pieneni 1,2 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 40,8 (41,4) miljoonaa euroa ja EBITA-marginaali 17,8 (17,7) prosenttia liikevaihdosta. Toisella vuosineljänneksellä alkanut kannattavuuden paraneminen jatkui heinä-syyskuussa. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 18,5 (17,0) miljoonaa euroa eli 23,8 (21,0) prosenttia liikevaihdosta. Suhteellinen kannattavuus parani erityisesti vuonna 2012 aloitettujen tehostamistoimien ansiosta.

Jakson merkittävin asiakassopimus tehtiin kone- ja laitevuokrauksesta ABB:n Karlskronan uudelle tehtaalle.

Vaikean alkuvuoden jälkeen rakentamisen ja kone- ja laitevuokrauksen markkinatilanne on kehittymässä Ruotsissa myönteiseen suuntaan. Kysyntä näyttää piristymisen merkkejä erityisesti Tukholman alueella, Pohjois-Ruotsissa ja Länsi-Ruotsissa. Kaluston käyttöasteet olivat kolmannella vuosineljänneksellä hyvällä tasolla. Kysynnän odotetaan kehittyvän myönteisesti myös loppuvuonna.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kokonaismarkkinan supistuvan vuonna 2013 Ruotsissa noin prosentin. Ruotsin rakennusteollisuus (Svensk Byggingustri) ennustaa lokakuun arvioissaan rakentamisen supistuvan vuonna 2013 yhden prosentin. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen lisääntyvän hieman yli kaksi prosenttia. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Ruotsissa katsauskauden lopussa 120 (128) toimipistettä.

Norja

Norja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 217	20 864	11,3 %	68 643	60 783	12,9 %	84 167
EBITA	2 127	1 910	11,3 %	4 560	3 530	29,2 %	5 319
EBITA-%	9,2 %	9,2 %		6,6 %	5,8 %		6,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				260	223	16,6 %	223
Toimipisteet				32	31	3,2 %	31

Cramon tammi-syyskuun liikevaihto kasvoi Norjassa 12,9 prosenttia ja oli 68,6 (60,8) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 15,2 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto kasvoi 11,3 prosenttia ja oli 23,2 (20,9) miljoonaa euroa. Paikallisessa valuutassa muutos oli 19,5 prosenttia.

Tammi-syyskuun EBITA-liikevoitto parani ja oli 4,6 (3,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. EBITA-liikevoitto ilman ensimmäisen vuosineljänneksen kertaluontoisia kuluja oli 5,1 (3,5) miljoonaa euroa eli 7,5 (5,7) prosenttia liikevaihdosta. Kertaluontoiset kulut muodostuivat liiketoimintakauppoihin liittyneestä uudelleenorganisoinnista. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto jatkoi

paranemistaan ja oli 2,1 (1,9) miljoonaa euroa eli 9,2 (9,2) prosenttia liikevaihdosta.

Kysyntä on jatkunut Norjassa hyvänä erityisesti maa- ja vesirakentamisessa sekä länsirannikolla energia-alan investoinneissa.

Sopimus Lambertsson AS:n ja Kranpunkten AS:n vuokraustoimintojen ostosta Norjassa astui voimaan 1.2.2013. Kaupoissa on kyse vuokrauskaluston ja henkilöstön ulkoistamisesta Cramolle ja pitkäaikaisista toimitus- ja palvelus- sopimuksista Peab-konsernille Norjassa. Liiketoimintakaupat ovat tuoneet myös muita uusia asiakkaita Cramolle, millä on tärkeä merkitys Cramon tavoitellessa liikevaihdon kasvua ja parempaa kannattavuutta Norjassa.

Kannattavuuden parantamiseksi Cramo on Norjassa vahvistanut myyntiorganisaatiotaan, keskittänyt kaluston huoltoa sekä optimoinut toimipisteverkostoaan.

Euroconstruct ennustaa rakentamisen kasvavan Norjassa yli viisi prosenttia vuonna 2013. Paikallisen markkina-tutkimuslaitoksen arvio on kolme prosenttia. Rakentamisen odotetaan jatkuvan voimakkaana maa- ja vesirakentamisessa sekä öljy- ja kaasuteollisuudessa. Myös asuinrakentamisen odotetaan kasvavan vaikkakin maltillisemmin kuin alkuvuonna arvioitiin. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen kasvavan Norjassa hieman alle kaksi prosenttia tänä vuonna. Markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat myönteiset.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Cramolla oli Norjassa katsauskauden lopussa 32 (31) toimipistettä.

Tanska

Tanska (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	7 202	13 248	-45,6 %	21 227	28 719	-26,1 %	37 684
EBITA	105	577	-81,8 %	-57	-1 415		-5 022
EBITA-%	1,5 %	4,4 %		-0,3 %	-4,9 %		-13,3 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				106	128	-17,2 %	97
Toimipisteet				7	18	-61,1 %	7

Cramon liikevaihto Tanskassa tammi-syyskuussa pieneni 26,1 prosenttia ja oli 21,2 (28,7) miljoonaa euroa. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Vertailujaksolla, vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, liikevaihtoa kasvattivat Kööpenhaminan metroprojektille tehdyt noin 4,7 miljoonan euron toimitukset siirtokelpoisten tilojen myynnistä ja vuokrauksesta vuoden 2013 kolmannen neljänneksen toimituksiin verrattuna. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos ilman näiden toimitusten vaikutusta oli -15,7 prosenttia. Liikevaihtoon vaikuttaa myös Tanskan toimipisteverkon saneeraus loppuvuonna 2012.

Tammi-syyskuun EBITA-liiketulos oli -0,1 (-1,4) miljoonaa euroa eli -0,3 (-4,9) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto oli 0,1 (0,6) miljoonaa euroa eli 1,5 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Jos jätetään huomiotta Kööpenhaminan metroprojektille tehtyjen toimitusten tulosvaikutus edellisvuoden kolmannella neljänneksellä, Tanskan operatiivinen tulos jatkoi paranemistaan myös kolmannella vuosineljänneksellä.

Vuoden 2012 lopussa tehty toimipisteiden keskittäminen kasvualueille ja siihen liittynyt myynnin tehostaminen ovat parantaneet kannattavuutta. Tavoitteena on saavuttaa positiivinen tulos vuonna 2013.

Vaikean alkuvuoden jälkeen vuokrauspalveluiden kysyntä on piristynyt erityisesti Kööpenhaminan ja Århusin seudulla sekä siirtokelpoisten tilojen tuotealueella. Cramo on onnistunut vahvistamaan markkina-asemaansa siirtokelpoisten tilojen alueella, missä tarjouskanta on hyvä. Konsernin harmonisoitu vuokrausjärjestelmä otettiin Tanskassa menestyksekkäästi käyttöön lokakuun alussa.

Euroconstruct arvioi rakentamisen kasvavan Tanskassa vuonna 2013 noin kolme prosenttia, mutta paikallisen ennusteen mukaan rakentaminen supistuu. Kasvua odotetaan maa- ja vesirakentamisesta. ERA ennustaa kone- ja laitevuokrauksen vähentyvän vuonna 2013 noin prosentin mutta kasvavan vuonna 2014 noin kaksi prosenttia. Cramolla oli Tanskassa katsauskauden lopussa 7 (18) toimipistettä.

Keski-Eurooppa

Keski-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	23 513	19 973	17,7 %	55 212	49 992	10,4 %	66 973
EBITA	1 982	2 324	-14,7 %	-1 295	-1 062		-236
EBITA-%	8,4 %	11,6 %		-2,3 %	-2,1 %		-0,4 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				354	321	10,3 %	327
Toimipisteet				84	90	-6,7 %	88

Keski-Euroopan liikevaihto kasvoi tammi-syyskuussa 10,4 prosenttia ja oli 55,2 (50,0) miljoonaa euroa. Heinä-

syyskuun liikevaihto kasvoi 17,7 prosenttia ja oli 23,5 (20,0) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun EBITA oli -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa eli -2,3 (-2,1) prosenttia liikevaihdosta. Keski-Euroopassa Cramon vuokrauskalusto painottuu edelleen maanrakennuskoneisiin, ja kausivaihtelut ovat siellä Cramon muita segmenttejä voimakkaammat. Pitkittynyt talvi-kausi heikensi tulosta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Markkinat piristyivät toisella vuosineljänneksellä ja kysyntä kehittyi myönteisesti myös kolmannella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa EBITA-liikevoitto oli 2,0 (2,3) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,6) prosenttia liikevaihdosta.

Cramo on muokkaamassa koko Keski-Euroopan toimintaansa Cramo Vuokrauskonseptin mukaiseksi, mikä tarkoittaa muun muassa tuote- ja palveluvalikoiman laajen-

tamista, myynnin ja osaamisen kehittämistä sekä toimintojen keskittämistä Paikallisesti paras -strategian mukaisesti. Käynnistetyistä hankkeista on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteena on kehittää myyntiä ja lisätä toimipistekohtaista liikevaihtoa, tehostaa prosesseja sekä pienentää kausivaihteluiden merkitystä. Siirtymävaihe aiheuttaa jonkin verran myös kertaluonteisia kuluja.

Euroconstructin ennusteen mukaan rakentaminen kääntyy Saksassa kuluvana vuonna reilun prosentin kasvuun. ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen kasvavan vajaan prosentin vuonna 2013 mutta neljä prosenttia vuonna 2014. Cramon vuokrauspisteiden määrä Keski-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 84 (90).

Itä-Eurooppa

Itä-Eurooppa (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	Muutos %	1-9/13	1-9/12	Muutos %	1-12/12
Liikevaihto	15 162	19 773	-23,3 %	39 314	50 347	-21,9 %	70 263
EBITA	4 359	3 660	19,1 %	4 658	3 531	31,9 %	6 722
EBITA-%	28,8 %	18,5 %		11,8 %	7,0 %		9,6 %
Henkilömäärä (henkilötyövuosina)				464	641	-27,5 %	623
Toimipisteet				64	76	-15,8 %	71

Cramon kone- ja laitevuokrauksen liikevaihto Itä-Euroopassa muodostuu Viron, Latvian, Liettuan, Puolan, Tsekin tasavallan, Slovakian ja Venäjän Kaliningradin markkinoilta. Cramon ja Ramirentin Venäjällä ja Ukrainassa 1.3.2013 aloittaneen yhteisyrityksen Fortrentin liikevaihto ei sisälly Cramo-konsernin liikevaihtoon, mutta Cramon osuus (50 %) katsauskauden tuloksesta sisältyy pääomasuusmenetelmän mukaisesti Itä-Eurooppa -segmentin EBITA-liikevoittoon.

Cramon Itä-Euroopan liikevaihto supistui tammi-syyskuussa 21,9 prosenttia ja oli 39,3 (50,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon muutos paikallisissa valuutoissa oli -21,6 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 15,2 (19,8) miljoonaa euroa. Liikevaihdon supistuminen johtui pääosin Venäjän liiketoimintojen siirtämisestä Fortrentiin 1.3.2013 alkaen.

EBITA-liiketulos parani tammi-syyskuussa ja oli 4,7 (3,5) miljoonaa euroa eli 11,8 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Heinä-syyskuun EBITA-liikevoitto parani merkittävästi ja oli 4,4 (3,7) miljoonaa euroa eli 28,8 (18,5) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus oli hyvä Baltian maissa ja Puolassa ja tyydyttävä Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa, minkä lisäksi Fortrentin tulos vaikutti positiivisesti segmentin kannattavuuteen kolmannella vuosineljänneksellä.

Kannattavuutta paransivat aiemmin tehdyt kustannussäästöt Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa. Baltiassa kannattavuus oli hyvällä tasolla ja markki-

nanäkymät ovat myönteiset kuluvalle vuodelle erityisesti Latviassa ja Liettuassa.

Rakentamisen arvioidaan supistuvan Virossa vuonna 2013 noin kaksi prosenttia. Latviassa ja Liettuassa rakentamisen ennustetaan kasvavan 4-7 prosenttia. Puolassa rakentamisen on ennustettu supistuvan yli viisi prosenttia erityisesti maa- ja vesirakentamisen vähentyessä voimakkaasti. Tsekin tasavallassa rakentamisen ennustetaan supistuvan yli kuusi ja Slovakiassa noin kaksi prosenttia. Rakentamisen markkinaennusteet vuodelle 2014 ovat positiivisemmat Puolassa, Tsekin tasavallassa ja Slovakiassa.

ERA arvioi kone- ja laitevuokrauksen supistuvan Puolassa yli 17 prosenttia vuonna 2013 mutta kasvavan noin neljä prosenttia vuonna 2014.

Vuokrauspisteiden määrä Itä-Euroopassa oli katsauskauden lopussa 64 (76).

FORTRENT-YHTEISYRITYS VENÄJÄLLÄ JA UKRAINASSA

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–30.9.2013 oli 29,3 (30,8) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 4,9 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto pieneni 2,1 prosenttia. Heinä-syyskuun liikevaihto oli 13,4 (14,7) miljoonaa euroa, joka oli 8,8 prosenttia pienempi kuin edellis-

vuonna. Paikallisessa valuutassa kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdon muutos oli -5,6 prosenttia.

EBITA-liikevoitto 1.3.–30.9.2013 oli 1,9 (2,7) miljoonaa euroa eli 6,5 (8,8) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos -1,0 (-0,6) miljoonaa euroa. Kolmannen vuosineljänneksen EBITA-liikevoitto oli 2,1 (2,0) miljoonaa euroa eli 15,7 (13,6) prosenttia liikevaihdosta ja katsauskauden tulos 1,0 (0,1) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja.

Fortrentin kolmannen vuosineljänneksen kannattavuus parani alkuvuodesta. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöön-otto on edennyt suunnitellusti. Rakentaminen Venäjällä ei ole kuitenkaan kasvanut odotetusti lukuun ottamatta Moskovan ympäristöä ja energiateollisuuden hankkeita.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Cramon ja Ramirentin kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö Fortrent Oy on suomalainen osakeyhtiö. Cramo kirjasi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,8 miljoonan euron kertaluontoisen arvonalentumisen Fortrentiin siirretyistä liiketoiminnoista. Se esitetään Cramo-konsernin tuloslaskelmassa EBITA-liikevoiton alapuolella.

Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset, mutta Euroopan talouden epävarmuus heijastui myös Venäjälle erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Euroconstructin kesäkuussa 2013 julkaiseman ennusteen mukaan rakentamisen arvioidaan kasvavan Venäjällä kolme prosenttia vuonna 2013 ja neljä prosenttia vuonna 2014. Kone- ja laitevuokrauksen odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne on edelleen haastava.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Cramo Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 30.9.2013 oli 24.834.753,09 euroa ja osakkeiden lukumäärä 42.570.713. Cramo Oyj:n hallussa on osakkeista 316.288.

Osakelukumäärä korottui ensimmäisen vuosineljänneksen aikana optio-ohjelman 2006C seurauksena 546.038 uudella osakkeella, jotka merkittiin kaupparekisteriin 14.2.2013. Optio-ohjelman 2006C merkintäaika päättyi 31.1.2013. Merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Kolmannella vuosineljänneksellä merkittiin 273.620 uutta osaketta optio-ohjelman 2009 perusteella. Osakkeet merkittiin kaupparekisteriin katsauskauden jälkeen 14.10.2013 ja ne otettiin kaupankäynnin kohteeksi 15.10.2013.

VOIMASSAOLEVAT OPTIO-OHJELMAT JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Cramo-konsernilla oli 30.9.2013 ulkona 606.023 vuoden 2009 optio-oikeutta, joiden merkintäaika päättyi 31.12.2013. Lisäksi konserni oli 30.9.2013 jakanut avainhenkilöilleen yhteensä 778.500 2010-optio-oikeutta ja 833.000 2011-optio-oikeutta. Vuoden 2010 optio-oikeudet otettiin kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingin päälistalla 1.10.2013 ja niiden merkintäaika päättyi 31.12.2014.

Optio-oikeuksien osakekohtaiset merkintähinnat ovat vuonna 2013 maksetun osingon (0,42 e) jälkeen seuraavat: 2009 optio-oikeuksilla 10,13 euroa, 2010 optio-oikeuksilla 13,00 euroa ja 2011 optio-oikeuksilla 6,58 euroa. Optio-ohjelmissa 2009 ja 2010 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1,3 Cramon uutta osaketta. Optio-ohjelmassa 2011 yhdellä optio-oikeudella voi merkitä yhden uuden osakkeen.

Konsernin vakituisille työntekijöille suunnatussa One Cramo -kannustinjärjestelmässä työntekijälle tarjotaan mahdollisuutta säästää enintään viisi prosenttia palkastaan siten, että kertyneillä säästöillä ostetaan yhtiön osakkeita. Kannustinjärjestelmän ensimmäinen säästökausi alkoi 1.10.2012 ja päättyi 30.9.2013. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta hankittua säästöosaketta kohden, mikäli hän omistaa säästökaudella hankitut osakkeet ja hänen työsuhteensa on voimassa 15.5.2016. Toinen kausi alkoi 1.10.2013 ja päättyi 30.9.2014.

Cramo Oyj:n avainhenkilöiden osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ansaintajaksolta 2012 palkkio perustui Cramo-konsernin tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun, ja se maksetaan keväällä 2015. Palkkiot vuodelta 2012 vastaavat yhteensä noin 41.000 Cramo Oyj:n osakkeen arvoa. Myös ansaintajakson 2013 palkkio perustuu tulos/osake-tunnuslukuun, ja mahdollinen palkkio maksetaan keväällä 2016.

MUUTOKSET OMISTAJAKUNNASSA

Cramo Oyj sai jaksolla seuraavan arvopaperimarkkinanalan 9 luvun 5 pykälän mukaiset ilmoitukset:

Hartwall Capital Oy Ab:n osuus Cramo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on 26.9.2013 alittanut 15 prosenttia. Sen osuus äänimäärästä ja osakepääomasta oli tuolloin 10,55 prosenttia ja omistus 4.491.702 osaketta.

Hartwall Capital Oy Ab ilmoitti 26.9.2013, että Cramo Oyj:n osakkeita koskevan äänioikeuden käyttämistä koskeva 25.3.2010 päivätty äänestys sopimus on päättynyt

26.9.2013. Äänestys sopimuksella Hartwall Capital Oy Ab oli päättänyt äänestys sopimuksen osapuolten osakkeiden äänivallan käyttämisestä Cramo Oyj:ssä. Muut sopimuksen osapuolet sen päättymishetkellä olivat K. Hartwall Invest Oy Ab, Kusinkapital Ab, Pinewood Invest Oü, Pallas Capital Oy Ab, Christel Hartwall, Gulle Therman, Victor Hartwall, Josefina Tallqvist, Peter Therman ja Mats Therman.

Äänestys sopimuksen päättymisen jälkeen sen osapuolina olleet nykyiset Cramo Oyj:n osakkeenomistajat voivat toimia toisistaan riippumattomasti.

OLENNAISET RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Cramon liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät maailmanlaajuisen talouskehityksen lisäksi kunkin maan suhdanne- ja talouskehitykseen, korkotason ja valuuttakurssien vaihteluihin, rahoituksen saatavuuteen, luottotappioriskeihin, konsernin yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen, henkilöstöriskeihin, pätevän johdon saatavuuteen ja rekrytointiin liittyviin riskeihin, verotukseen liittyviin riskeihin sekä muihin liiketoiminnan riskeihin.

Talouden epävarmuus voi näkyä Cramon toiminnassa esimerkiksi kysynnän heikentymisenä joko yhdellä tai useammalla markkina-alueella, kilpailun kiristymisenä, vuokraushintojen alentumisena, rahoituskulujen nousuna tai asiakkaiden maksuvaikeuksina ja kasvavina luottotap-

pioina. Tämän lisäksi taloudellinen epävarmuus lisää tasearvoihin kohdistuvia arvon alentumisriskejä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Katsauskauden jälkeen ei ole tapahtunut olennaisia tapahtumia.

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -säännösten mukaisesti. Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu samoja laadintaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2012 lukuun ottamatta uudistettuja IFRS-standardeja IAS1 (Muiden laajan tuloksen erien esittäminen), IAS 19 (Työsuhde-etuudet), IAS 28 (Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä), IFRS 10 (Konsernitilinpäätös), IFRS 11 (Yhteisjärjestelyt), IFRS 12 (Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä), IFRS 13 (Käyvän arvon määrittäminen), sekä muita näistä muutoksista seuraavia standardien muutoksia. Edellä mainituilla standardien muutoksilla ei ole ollut olennaisia vaikutuksia raportoituun taseeseen, tuloslaskelmaan ja liitetietoihin.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

KONSERNITASE (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	605 420	641 134	615 034
Liikearvo	167 976	171 175	169 736
Muut aineettomat hyödykkeet	104 842	117 356	111 751
Laskennalliset verosaamiset	13 086	14 906	14 604
Myytavissä olevat sijoitukset	348	349	349
Osakkeet yhteisyrityksissä	17 854	97	97
Lainasaamiset	20 258	11	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 006	1 117	1 071
Pitkäaikaiset varat yhteensä	930 790	946 146	912 641
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	8 052	13 163	9 689
Myyntisaamiset ja muut saamiset	135 313	157 977	136 435
Tuloverosaamiset	11 253	9 015	4 794
Johdannaisinstrumentit	2 332	648	303
Rahavarat	15 447	20 348	10 340
Lyhytaikaiset varat yhteensä	172 397	201 151	161 562
Myytäväksi oleviksi luokitellut omaisuuserät	3 937	6 213	3 540
Yhteisyritykseen siirrettävät varat			30 392
VARAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	24 835	24 835	24 835
Muut rahastot	308 043	302 707	304 373
Arvonmuutosrahasto	119	119	119
Suojausrahasto	-6 011	-7 416	-8 144
Muuntoerot	5 226	10 411	7 501
Kertyneet voittovarot 1)	153 450	142 232	154 324
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	485 661	472 889	483 007
Hybridi pääoma		49 630	49 630
Oma pääoma yhteensä	485 661	522 519	532 637
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat 1)	304 353	276 028	271 713
Johdannaisinstrumentit	6 036	10 486	8 861
Laskennalliset verovelat	77 320	82 663	80 188
Eläkeveloitteet	1 651	1 246	1 574
Muut pitkäaikaiset velat	3 620	725	752
Pitkäaikaiset velat yhteensä	392 980	371 147	363 087
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	113 474	132 347	87 577
Johdannaisinstrumentit	217	3 618	1 347
Osto- ja muut velat	109 914	117 554	119 460
Tuloverovelat	4 878	6 325	1 055
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228 483	259 844	209 439
Yhteisyritykseen siirrettävät velat			2 974
Velat yhteensä	621 463	630 991	575 499
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 107 124	1 153 510	1 108 136

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liikevaihto	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391
Liiketoiminnan muut tuotot	1 889	2 110	6 481	8 005	11 321
Valmistus omaan käyttöön		163		3 657	3 657
Materiaalit ja palvelut	-57 263	-60 415	-164 576	-173 119	-241 301
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-32 850	-34 032	-102 655	-106 555	-143 728
Liiketoiminnan muut kulut	-30 186	-32 602	-95 388	-102 429	-138 763
Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta ja myytävänä oleviksi luokitelluista omaisuuseristä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	538	45	-452	45	43
EBITA-liikevoitto 1)	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
% liikevaihdosta	18,6 %	17,1 %	11,4 %	11,1 %	11,3 %
Yrityshankinnoista ja -myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Liikevoitto 1)	29 803	28 219	44 971	47 194	64 479
% liikevaihdosta	17,2 %	15,5 %	9,3 %	9,4 %	9,4 %
Rahoituskulut (netto)	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Voitto ennen veroja 2)	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257
% liikevaihdosta	15,0 %	13,0 %	7,0 %	6,4 %	6,4 %
Tuloverot	-5 712	-5 644	-7 426	-7 666	-5 508
Katsauskauden tulos 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
% liikevaihdosta	11,7 %	9,9 %	5,5 %	4,9 %	5,6 %
Jakautuminen:					
Yhtiön osakkeenomistajille 2)	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Vähemmistölle					
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, € 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93

LAAJA TULOSLASKELMA (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Katsauskauden tulos	20 366	18 066	26 481	24 541	38 749
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
-Etuuspohjaisista eläkevelvoitteista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot 2)	-2		-99		-209
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä:	-2		-99		-209
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:					
-Suojausrahaston muutos, verojen jälkeen	73	-1 295	2 133	-2 248	-2 976
-Osuus yhteisyritysten laajan tuloksen eristä, verojen jälkeen	-2 870		-2 870		
-Muuntoerojen vaikutus, verojen jälkeen	3 912	14 447	-3 425	20 670	15 387
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	1 115	13 152	-4 162	18 422	12 411
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	1 113	13 152	-4 261	18 422	12 202
Katsauskauden laaja tulos	21 479	31 218	22 220	42 963	50 951

1) Q1 2013 raportoinnista lähtien osuus yhteisyritysten tuloksesta on siirretty esitettäväksi EBITA-liikevoiton yläpuolella. Laadintaperiaatteen muutoksen takautuvan soveltamisen seurauksena vertailukausien 1-9/12 ja 1-12/12 EBITA-liikevoittoa ja liikevoittoa (EBIT) on oikaistu

2) Vuoden alusta voimaan tulleen uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaisesti eläkevastuiden arvostuksessa käytettyjen laskentaoletusten vakuutusmatemaattiset muutokset kirjataan välittömästi laajaan tulokseen. Standardin takautuvan soveltamisen seurauksena konsernin vertailukauden 1-12/12 rahoituskulut ovat vähentyneet 0,2 milj. euroa

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Osakepääoma	Osakeanti ja muut rahastot	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot, muuntoerot, suojausrahasto 1)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma 1)	Hybridi pääoma	Oma pääoma yhteensä 1)
1.1.2012	24 835	300 740	119	118 527	444 222	49 630	493 851
Laaja tulos				42 963	42 963		42 963
Osingonjako				-12 374	-12 374		-12 374
Optiomerkinnot		1 967			1 967		1 967
Osakeperusteiset maksut				2 111	2 111		2 111
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 000	-6 000		-6 000
30.9.2012	24 835	302 707	119	145 227	472 890	49 630	522 519
1.1.2013	24 835	304 373	119	153 681	483 007	49 630	532 637
Laaja tulos				22 220	22 220		22 220
Osingonjako				-17 747	-17 747		-17 747
Optiomerkinnot		3 369			3 369		3 369
Osakeperusteiset maksut				1 181	1 181		1 181
Hybridi pääoma sisältäen transaktiokulut				-6 370	-6 370	-49 630	-56 000
Muutokset erien välillä		300		-300			
30.9.2013	24 835	308 043	119	152 665	485 661		485 661

1) Vertailukauden taseeseen 30.9.2012 sisältyy pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin liittyvä oikaisu, joka tehtiin takautuvasti Q4 2012 raportoinnissa. Oikaisun seurauksena pitkäaikaiset korolliset velat ovat kasvaneet 1,0 milj. euroa ja voittovarot vähentyneet 1,0 milj. euroa

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 1.1.2013 - 30.9.2013 (1 000 €)	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Liiketoiminnan nettorahavirta	93 964	87 824	145 992
Investointien nettorahavirta	-78 090	-63 306	-83 776
Rahoituksen rahavirta			
Korollisten saamisten muutos	-7	2 518	2 528
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-27 968	-31 697	-39 353
Korollisten velkojen muutos	88 097	18 385	-21 591
Hybridi pääoma	-56 000	-6 000	-6 000
Optiomerkinnot	3 369	1 968	3 633
Maksetut osingot	-17 747	-12 374	-12 374
Rahoituksen nettorahavirta	-10 256	-27 200	-73 157
Rahavarojen muutos	5 618	-2 682	-10 941
Rahavarat kauden alussa	10 340	22 532	22 532
Yhteisyritykseen siirrettävä kassa			-2 005
Muuntoero	-511	498	754
Rahavarat kauden lopussa	15 447	20 348	10 340

Muutokset aineellisten ja aineettomien varojen kirjanpitoarvossa (M€)	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kirjanpitoarvo kauden alussa	896,5	910,8	910,8
Poistot ja arvonalentumistappiot	-80,6	-86,2	-115,1
Lisäykset			
Vuokrauskalusto	79,5	92,2	115,4
Muut aineelliset hyödykkeet	4,5	6,4	8,6
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,9	1,1
Lisäykset yhteensä	88,4	99,4	125,1
Fortrentille siirrettävät varat			-21,1
Vähennykset ja muut muutokset	-13,4	-24,5	-27,3
Muuntoerot	-12,6	30,1	24,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	878,2	929,7	896,5

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot (1 000 €)	Kirjanpitoarvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	2 332	2 332
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	1 006	1 006
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	116 061	116 061
Rahavarat	15 447	15 447
Myytävissä olevat sijoitukset	348	348

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	217	217
Muut velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	304 353	305 941
Muut pitkäaikaiset velat	3 006	3 006
Lyhytaikaiset korolliset velat	113 474	113 474
Osto- ja muut velat	53 830	53 830
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset		
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	6 036	6 036

VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET ERÄT (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Pantit, rahoitusleasing	71 052	114 832	109 314
Hybridi pääoman korot		2 515	4 027
Investointisitoumukset	24 873	17 955	9 445
Vastuut toimisto- ja toimipistevuokrista	116 844	112 964	116 734
Leasingvuokravastuut	26 658	35 715	36 069
Muut vastuut	2 306	197	2 790
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	145		

JOHDANNAISSOPIIMUKSET (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Markkina-arvo			
Koronvaihtosopimukset	-6 037	-10 486	-8 862
Valuuttatermiinit	2 332	-2 970	-956
Nimellisarvo			
Koronvaihtosopimukset	91 000	137 785	90 000
Valuuttatermiinit	132 718	220 350	184 809

SIIRTOKELPOISTEN TILOJEN TILAUSKANTA (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Siirtokelpoisten tilojen tilauskanta yhteensä	95 140	95 291	89 509
Siirtokelpoisten tilojen vuokrauksen tilauskanta	94 684	93 823	87 596
Siirtokelpoisten tilojen myynnin tilauskanta	456	1 468	1 913

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, €, 1)	0,48	0,44	0,63	0,59	0,94
Tulos/osake (EPS), laimennettu, €, 2)	0,48	0,43	0,62	0,59	0,93
Oma pääoma/osake, €, 3)			11,49	11,41	11,58
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa			42 570 713	41 759 315	42 024 675
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 203 630	41 301 700	41 356 347
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa 4)			42 254 425	41 443 027	41 708 387
Osakkeiden laimennettu lukumäärä keskimäärin 4), 5)			42 627 056	41 624 221	41 587 100

- 1) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 2) Laskettu osakkeiden laimennetusta keskimääräisestä lukumäärästä
- 3) Laskettu osakkeiden osakeantioikaistusta lukumäärästä kauden lopussa
- 4) Osakkeiden lukumäärä vähennettynä konsernin hallussa olevilla omilla osakkeilla
- 5) Osakkeiden lukumäärä 1-9/13 sisältää 273.620 uutta osaketta, jotka on merkitty kaupparekisteriin 14.10.2013

SEGMENTTIKOHTAISET TIEDOT

Konsernin liiketoimintasegmentit jakautuvat maantieteellisesti ja ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Keski-Eurooppa ja Itä-Eurooppa.

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	28 265	29 136	75 910	84 089	112 666
Ruotsi	77 856	80 994	229 312	234 250	322 359
Norja	23 217	20 864	68 643	60 783	84 167
Tanska	7 202	13 248	21 227	28 719	37 684
Keski-Eurooppa	23 513	19 973	55 212	49 992	66 973
Itä-Eurooppa	15 162	19 773	39 314	50 347	70 263
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-1 610	-7 427	-4 392	-5 720
Liikevaihto yhteensä	173 606	182 378	482 191	503 788	688 391

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	7 240	7 811	13 081	14 445	20 975
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>17,2 %</i>	<i>18,6 %</i>
Ruotsi	18 549	16 979	40 758	41 421	57 578
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>17,8 %</i>	<i>17,7 %</i>	<i>17,9 %</i>
Norja	2 127	1 910	4 560	3 530	5 319
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,6 %</i>	<i>5,8 %</i>	<i>6,3 %</i>
Tanska	105	577	-57	-1 415	-5 022
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-0,3 %</i>	<i>-4,9 %</i>	<i>-13,3 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	2 324	-1 295	-1 062	-236
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>-2,3 %</i>	<i>-2,1 %</i>	<i>-0,4 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	3 660	4 658	3 531	6 722
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>11,8 %</i>	<i>7,0 %</i>	<i>9,6 %</i>
Kohdistamattomat myyntivoitot ja muut tuotot				2 196	2 196
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 061	-6 822	-6 862	-9 761
Eliminoinnit	140		300	319	277
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>11,4 %</i>	<i>11,1 %</i>	<i>11,3 %</i>

Konsernin EBITA-liikevoiton täsmäytys tulokseen ennen veroja (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Konsernin EBITA-liikevoitto	32 280	31 200	55 183	56 103	78 048
Yrityshankinnoista ja myynneistä aiheutuneet poistot ja arvonalentumiset	-2 477	-2 981	-10 212	-8 910	-13 569
Rahoituserät	-3 725	-4 510	-11 064	-14 986	-20 223
Tulos ennen veroja	26 078	23 709	33 907	32 207	44 257

Poistot ja arvonalentumiset käyttöomaisuudesta segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	-3 921	-4 426	-11 537	-13 077	-16 958
Ruotsi	-9 990	-10 897	-30 568	-31 119	-41 258
Norja	-3 508	-3 041	-10 579	-8 419	-11 517
Tanska	-1 126	-1 204	-3 400	-3 638	-5 073
Keski-Eurooppa	-2 299	-2 416	-6 388	-7 302	-9 598
Itä-Eurooppa	-2 681	-4 547	-8 152	-13 948	-17 494
Segmenteille kohdistamattomat erät	70	85	206	214	327
Poistot yhteensä	-23 455	-26 447	-70 417	-77 289	-101 571

Investoinnit segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	7-9/12	1-9/13	1-9/12	1-12/12
Suomi	4 624	5 179	11 864	16 097	23 585
Ruotsi	17 236	13 811	32 564	46 031	55 206
Norja	1 191	2 931	24 357	7 152	10 900
Tanska	1 266	626	1 989	2 188	2 433
Keski-Eurooppa	4 017	8 556	10 878	16 693	19 566
Itä-Eurooppa	2 579	3 046	16 618	10 636	12 527
Segmenteille kohdistamattomat erät	226	214	600	643	860
Investoinnit yhteensä	31 140	34 363	98 871	99 441	125 078

Varat segmenteittäin (1 000 €)	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Suomi	150 349	156 184	153 423
Ruotsi	511 586	546 387	516 589
Norja	127 091	117 441	124 866
Tanska	36 855	43 940	43 859
Keski-Eurooppa	100 356	105 880	97 505
Itä-Eurooppa	115 648	138 439	130 615
Segmenteille kohdistamattomat erät	65 239	45 238	41 278
Varat yhteensä	1 107 124	1 153 510	1 108 136

KVARTAALITTAISET SEGMENTTITIEDOT

Liikevaihto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	28 265	24 651	22 995	28 576	29 136	25 606
Ruotsi	77 856	78 596	72 861	88 109	80 994	75 799
Norja	23 217	22 399	23 026	23 384	20 864	19 121
Tanska	7 202	6 409	7 615	8 965	13 248	7 281
Keski-Eurooppa	23 513	20 461	11 238	16 981	19 973	18 238
Itä-Eurooppa	15 162	11 665	12 486	19 916	19 773	16 704
Segmenttien välinen liikevaihto	-1 609	-4 125	-1 692	-1 328	-1 610	-1 329
Liikevaihto yhteensä	173 606	160 056	148 529	184 603	182 378	161 420

EBITA-liikevoitto segmenteittäin (1 000 €)	7-9/13	4-6/13	1-3/13	10-12/12	7-9/12	4-6/12
Suomi	7 240	3 526	2 315	6 530	7 811	3 685
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>25,6 %</i>	<i>14,3 %</i>	<i>10,1 %</i>	<i>22,9 %</i>	<i>26,8 %</i>	<i>14,4 %</i>
Ruotsi	18 549	12 247	9 961	16 157	16 979	11 561
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>23,8 %</i>	<i>15,6 %</i>	<i>13,7 %</i>	<i>18,3 %</i>	<i>21,0 %</i>	<i>15,3 %</i>
Norja	2 127	1 523	910	1 788	1 910	697
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>4,0 %</i>	<i>7,6 %</i>	<i>9,2 %</i>	<i>3,6 %</i>
Tanska	105	73	-235	-3 607	577	-547
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>1,5 %</i>	<i>1,1 %</i>	<i>-3,1 %</i>	<i>-40,2 %</i>	<i>4,4 %</i>	<i>-7,5 %</i>
Keski-Eurooppa	1 982	1 396	-4 673	826	2 324	929
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>8,4 %</i>	<i>6,8 %</i>	<i>-41,6 %</i>	<i>4,9 %</i>	<i>11,6 %</i>	<i>5,1 %</i>
Itä-Eurooppa	4 359	384	-85	3 191	3 660	672
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>28,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>-0,7 %</i>	<i>16,0 %</i>	<i>18,5 %</i>	<i>4,0 %</i>
Kohdistamattomat konsernitoiminnot	-2 221	-2 680	-1 921	-2 900	-2 061	-2 719
Eliminoinnit	140	75	85	-42		70
EBITA-liikevoitto yhteensä	32 280	16 544	6 359	21 944	31 200	14 348
<i>Osuus liikevaihdosta %</i>	<i>18,6 %</i>	<i>10,3 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>11,9 %</i>	<i>17,1 %</i>	<i>8,9 %</i>

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT

10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 1.10.2013	OSAKKEET	%
1 Hartwall Capital Oy Ab	4 491 702	10,55
2 Rakennusmestarien Säätiö	2 129 422	5,00
3 Nordea Nordenfund	1 130 603	2,66
4 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	968 387	2,27
5 Odin Finland	841 518	1,98
6 Fondita Nordic Micro Cap	800 000	1,88
7 Mariatorp Oy	754 957	1,77
8 Wipunen varainhallinta Oy	754 957	1,77
9 Sijoitusrahasto Aktia Capital	600 000	1,41
10 OP-Suomi Arvo –sijoitusrahasto	522 722	1,23
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 994 268	30,52
Hallintarekisteröidyt	12 618 302	29,64
Muut	16 958 143	39,84
Kaikki yhteensä	42 570 713	100,00

Jakson aikana ei ollut olennaisia liiketapahtumia lähipiiriin kanssa.

Tietyt lausunnot tässä tiedotteessa ovat tulevaisuuden kohdistuvia ja perustuvat johdon tämänhetkisiin näkemyksiin. Luonteensa vuoksi ne sisältävät riskiä ja epävarmuutta ja ovat alttiita yleisen taloudellisen tai toimialan tilanteen muutoksille.

Vantaalla 29. lokakuuta 2013
Cramo Oyj
Hallitus

TIEDOTUSTILAISUUS

Yhdistetty tiedotustilaisuus ja suora internetlähetykset (webcast) järjestetään keskiviikkona 30.10.2013 klo 11.00 Kämp Kansallissalissa osoitteessa Aleksanterinkatu 44 A, 2.krs, Helsinki. Tilaisuus on englanninkielinen.

Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä internetissä osoitteessa www.cramo.com. Internetlähetyksen tallennetta voi seurata osoitteessa www.cramo.com 30.10.2013 iltapäivästä lähtien.

TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN AJANKOHDAT 2014

Cramo Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan keskiviikkona 12.2.2014.

Vuosikertomuksen sähköinen versio, joka sisältää täydellisen tilinpäätöksen vuodelta 2013, ilmestyy viikolla 10/2014.

Cramo Oyj:n vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 1.4.2014 Helsingissä.

Cramo Oyj julkaisee vuonna 2014 kolme osavuositilaintaloutta. Osavuositilaintaloutta 1-3/2014 julkaistaan 8.5.2014, osavuositilaintaloutta 1-6/2014 julkaistaan 6.8.2014 ja osavuositilaintaloutta 1-9/2014 julkaistaan 29.10.2014.

LISÄTIEDOT

Vesa Koivula
toimitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 510 5710

Martti Ala-Härkönen
talous- ja rahoitusjohtaja, puh: 010 661 10, 040 737 6633

JAKELU
NASDAQ OMX Helsinki Oy
Keskeiset tiedotusvälineet
www.cramo.com

OSAVUOSIKATSAUS Q3/2013 CRAMO OYJ

Q3

FOR A GREAT DAY AT WORK

CRAMO OYJ
KALLIOSOLANTIE 2
01740 VANTAA
Y-TUNNUS 0196435-4
WWW.CRAMO.COM

